

MOCIÓ DEL GRUP MUNICIPAL D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA – ACORD MUNICIPAL (ERC- AM) I D'ALTERNATIVA D'UNITAT POPULAR CAV-POBLE ACTIU (AUP-CAV-PA) PER OFERIR MITJANS D'ATENCIÓ A LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES DE L'ALUMNAT RUBINENC QUE PRESENTA TRASTORNS ESPECÍFICS D'APRENTATGE

Els trastorns d'aprenentatge que no es detecten a temps i/o que no reben les reeducacions pertinents esdevenen, a llarg termini, causa directa de fracàs escolar. A més, són motiu de problemes de caire emocional i baixa autoestima entre els nostres infants i joves en edat escolar. Fins i tot, estudis actuals¹ duts a terme pel grup de Psiquiatria, Salut Mental i Addiccions de Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR) i per la Fundació d'Investigació de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (Universitat Autònoma de Barcelona) han observat una associació entre trastorns d'aprenentatge en edat escolar i delinqüència, consum de drogues i accidents de trànsit en l'edat adulta.

Prenent com a mostra les dades publicades pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, entre el 25% i el 30% dels alumnes de Catalunya pateixen fracàs escolar mentre que les dades recollides pel Ministerio de Educación y Ciencia, aquestes oscil·len entre el 28% i el 30%. Sigui quina sigui la font a la que vulguem atorgar validesa, és evident que ambdues presenten uns percentatges significativament allunyats del promig europeu que se situa entre el 5% i el 10% de l'alumnat (menys del 7% a països nòrdics com Finlàndia). A més, si comparem aquestes xifres amb els reiterats informes PISA, Catalunya esdevé un dels països europeus amb major problemàtica escolar.

Actualment, diverses investigacions conclouen que les dificultats lectores provoquen el 80% dels trastorns d'aprenentatge i són la causa del 60% dels casos de fracàs escolar no pel trastorn en si mateix sinó pel fet que no es diagnostiquen ni es tracten amb la rapidesa i eficàcia necessàries.

Els trastorns específics d'aprenentatge estan formats per un conjunt de dificultats que s'agrupen segons si aquestes afecten a la lectura, l'escriptura, l'expressió, les matemàtiques... D'entre tots ells, el trastorn específic de la lectura (dislèxia) esdevé el més freqüent amb una presència en la població d'entre un 5% i un 15% (podríem parlar d'un alumne dislèxic per cada classe de vint-i-cinc membres) (Sans, 2010 - Hospital de Sant Joan de Déu). D'altra banda, la comorbiditat d'aquest trastorn amb el Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH) té lloc en un 45% dels casos.

La detecció a temps d'aquest tipus de dificultats és garantia de poder fer una intervenció a temps i dotar d'eines als infants amb aquestes necessitats, al mateix temps que es duu a terme una reeducació de l'aprenentatge de la lectoescriptura.

Actualment, ens trobem que poder detectar i tractar un trastorn d'aprenentatge esdevé un fet poc generalitzat, que no és a l'abast de tothom, ja que són tractaments llargs en el

¹Aquests estudis es complementen amb d'altres que s'han dut a terme al llarg dels darrers 12 anys en col·laboració amb diverses institucions públiques i privades (diversos departaments de la Generalitat, RACC, Obra Social La Caixa...)

temps i amb un cost econòmic elevat. Aquest fet esdevé segregador i genera diferències entre els infants.

Cal prendre consciència: El fracàs escolar és, a nivell social, una problemàtica greu a la que cal donar solucions i ens trobem amb un sistema sanitari i educatiu mancat d'eines i recursos per a fer-ho de manera satisfactòria donat que els recursos públics que es destinen són pràcticament inexistents:

- L'assistència sanitària pública (Unitats de Psiquiatria Infantil) estan saturades amb llargues llistes d'espera.
- Els CSMIJ's (Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil) no contemplen els trastorns d'aprenentatge a la seva cartera de serveis, i en el cas de Rubí els professionals del CSMIJ Ferran Salsas no poden cobrir adequadament les necessitats de la població per saturació del servei. Cal dir que aquest CSMIJ també dona servei a la població de Castellbisbal.
- Les reeducacions es duen a terme a centres de psicologia, logopèdia i psicopedagogia privats o bé a institucions sanitàries com la UTAE (Unitat de Trastorns de l'Aprenentatge Escolar) de Sant Joan de Déu (de caire privat).

Paral·lelament, l'Equip d'Assessorament i orientació Psicopedagògica (EAP) de Rubí – i Castellbisbal-, que fa un servei de suport i assessorament psicopedagògic i social als centres educatius i a la comunitat educativa, també està saturat. El funcionament òptim d'aquests equips és important perquè es dediquen a: la detecció precoç dels problemes i trastorns en el desenvolupament psicopedagògic de l'infant, la prevenció educativa en el medi escolar, familiar i social, la valoració de les necessitats educatives especials d'un alumne determinat i les seves possibilitats, l'elaboració i seguiment de programes de desenvolupament individual en col·laboració amb els professors del centre, la orientació escolar, personal i vocacional dels alumnes, i a l'assessorament i ajuda tècnica als professors.

A banda d'això, ens trobem amb un sistema de beques precari i que pautava una sèrie de condicions cada cop més excloents. El passat 27 de juliol de 2016 es va publicar al BOE (Boletín Oficial del Estado) la resolució referent a "*Becas y ayudas para alumnos con necesidad específica de apoyo educativo*" on es recollia que l'alumnat que opti a una beca per necessitat específica de suport educatiu amb motiu de trastorn específic d'aprenentatge ha d'acreditar el certificat de discapacitat.

Val a dir que, d'una banda, el Col·legi de Logopedes de Catalunya va presentar diverses al·legacions que es van menystenir i que, d'altra banda, molts infants van quedar exclosos d'optar a aquest recurs amb el que havien pogut comptar en anteriors cursos acadèmics. A més, no podem oblidar que ens trobem amb unes llistes d'espera de més de sis mesos a les oficines de la CAD (Centre d'Atenció a Disminuïts). Aquest requisit, a banda d'estigmatitzar l'infant que presenta trastorn específic de l'aprenentatge, considerant-lo com a disminuït, dificultava el procés d'obtenció de beques i el fet de poder rebre la reeducació logopèdica o psicopedagògica adequada.

També el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya va presentar recurs (http://www.govern.cat/pres_gov/AppJava/govern/notespremsa/295766/ensenyament-denuncia-ministeri-exclou-beques-12-000-alumnes-necessitats-educatives-especials.html) i

finalment, es va emetre una resolució amb data a trenta de setembre de 2016 on es recollia que l'informe diagnòstic era vàlid com acreditació de la discapacitat (sense arribar a eliminar aquest terme quan per a poder fer un diagnòstic de trastorn d'aprenentatge cal que les capacitats de l'infant o jove se situïn dins els barems de la normalitat. És a dir, si un infant presenta una discapacitat intel·lectual no pot ser diagnosticat amb un trastorn d'aprenentatge perquè les dificultats per adquirir el coneixement no estan condicionades per cap trastorn sinó per les seves baixes capacitats). La resolució també ampliava el termini d'admissió de sol·licitud fins als 6 d'octubre (prèviament s'havia fixat fins el 28 de setembre) però a molts centre educatius, l'EAP (Equip d'Atenció Psicopedagògica) ja havia signat o descartat les beques dels infants que havien fet la sol·licitud en el termini pertinent i aquestes ja havien estat lliurades al Departament d'Ensenyament per a ser tramitades.

Així, davant d'aquesta situació ens trobem amb:

-Tractaments de reeducació interromputs.

-Famílies que no poden fer front a una exploració psicològica i logopèdica que els permeti conèixer si el grau de dificultats que presenta el seu fill és compatible amb un trastorn d'aprenentatge i, posteriorment, dur a terme una reeducació.

-Una part de la població en edat escolar exposada al fracàs escolar, i amb possibles conseqüències a llarg de la seva vida, si no s'atenen les dificultats escolars que presenten.

Per tal d'abordar la problemàtica, alguns Ajuntaments, com el de Gavà (<http://www.elbruquers.cat/index.php/societat/10604-metode-glifing.html>) han començat a implementar amb èxit el Mètode Glifing (<http://www.glifing.com/>). Aquest mètode, que ajuda a millorar les capacitats i habilitats dels nens a l'hora de llegir i escriure, és de fàcil implementació i de baix cost. De fet, alguns centres escolars de Rubí ja l'estan implementant amb recursos propis.

Per tot això, proposem al Ple l'adopció dels **acords** següents:

PRIMER. Instar al Departament d'Ensenyament de la Generalitat a incrementar els recursos humans als Equips d'Assessorament i orientació Psicopedagògica (EAP) i al Departament de Salut de la Generalitat a la creació d'un segon Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) a la ciutat.

SEGON. Instar al Govern Central a simplificar la tramitació de les beques destinades a reeducació de la lectura, que no s'estigmatitzi als infants amb trastorns específics d'aprenentatge (no són infants amb diversitat funcional), i atendre les necessitats específiques de suport educatiu amb motiu de trastorn específic d'aprenentatge.

TERCER. Instar a l'equip de govern a sol·licitar a les fonts pertinents les dades necessàries per comptabilitzar el volum d'infants diagnosticats, prevalença de tipus de trastorn... Aquest informe serà completat amb les dades de què disposi l'Ajuntament, que haurà de comptar amb la complicitat del Departament d'Ensenyament, i es farà arribar a les AMPAs, direccions dels centres escolars i als grups municipals a principis del curs escolar 2017-2018, en el marc del Consell Escolar Municipal.

QUART. Instar a l'equip de govern a estudiar amb la comunitat educativa de la ciutat, i dins de la dinàmica de treball del CEM, la possibilitat d'implementar el *Mètode Glifing*, o una altra eina que es consideri oportuna, per treballar la lectoescriptura a les aules i fer reeducacions de trastorns de la lectura a partir del curs escolar 2018-2019, concretament a educació infantil (4 i 5 anys) i a 1r, 2n i 3r de primària.

CINQUÈ. Instar a l'equip de govern a que tan bon punt disposi de l'estudi de necessitats dels infants escolaritzats de Rubí faciliti al CEM una valoració econòmica de la possible implementació d'un servei de logopèdia gratuït o a preu reduït, o bé a través d'un sistema de beques, destinat especialment per a famílies amb pocs recursos econòmics, als centres d'educació infantil i primària durant unes hores, amb el coneixement del Departament d'Ensenyament.

SISÈ. Instar a l'equip de govern a sensibilitzar i informar a la població a través de xerrades i sessions informatives sobre els trastorns específics de l'aprenentatge a les escoles.